Doğma, canım-varlığım qədər sevdiyim Azərbaycanım mənim qibləgahımdır

ŞƏRQ qapısı

Qəzet 1921-ci ildən çıxır

Təsisçi: *Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti*

Sayı: 240 (21.901)

19 dekabr 2017-ci il, çərşənbə axşamı

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Dekabrın 18-də Milli Olimpiya Komitəsində 2017-ci ilin idman yekunlarına həsr olunan mərasim keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım, Milli Olimpiya Komitəsinin İcraiyyə Komitəsinin üzvü Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Milli Olimpiya Komitəsinin foyesində "IV İslam Həmrəyliyi Oyunları Azərbaycan fotoqraflarının gözü ilə" mövzusunda sərgi ilə tanış olublar.

Dövlətimizin başçısı tədbirdə çıxış edib.

Sonra 2017-ci ildə yüksək nailiyyətlər qazanan idmançılara və idman mütəxəssislərinə mükafatlar təqdim olunub.

Prezident İlham Əliyev 2017-ci ildə yüksək nailiyyətlər göstərmiş bir qrup idmançıya və idman mütəxəssisinə yeni mənzillərin orderlərini təqdim edib.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 18-də Dünya Bankı Qrupuna daxil olan Çoxtərəfli İnvestisiya Zəmanəti Agentliyinin icraçı vitse-prezidenti və baş icraçı direktoru xanım Keiko Hondanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Ulu öndərimiz Azərbaycançılığı bütün dünya azərbaycanlılarının ümummilli ideologiyası səviyyəsinə yüksəldib

Yeni Azərbaycan Partiyası Naxçıvan Şəhər Təşkilatı Heydər Əliyev Muzeyində 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Gününə həsr olunmuş elmi-praktik konfrans keçirib.

Partiyanın Naxçıvan Şəhər Təşkilatının sədri, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı Elman Cəfərli tədbiri giriş sözü ilə açaraq bildirib ki, 1990-1993-cü illərdə Naxçıvandan başlanan Heydər Əliyev xilaskarlıq missiyasının əsas qayəsini xalqımızın vahid ideologiya ətrafında birləşməsi təşkil edirdi. Məhz buna görə də 1991-ci il dekabrın 16-da ümummilli liderimizin rəhbərliyi ilə keçirilən Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sessiyasında "31 Dekabr – Dünya Azərbaycan Türklərinin Həmrəylik və Birlik Günü haqqında" Qərar qəbul olunub. Bu il həmin qərarın qəbul olunmasının 26-cı ildönümü tamam olur.

Vurğulanıb ki, ulu öndərimiz 1993-cü ildə ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə gəldikdən sonra Azərbaycançılığı nəinki dövlətçilik konsepsiyası, hətta bütün dünyada yaşayan azərbaycanlıların ümummilli ideologiyası səviyyəsinə yüksəldib.

"Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev milli həmrəyliyimizin banisidir" mövzusunda çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Naxçıvan Şəhər Təşkilatının sədr müavini, Heydər Əliyev Muzeyinin direktoru Ramil Orucəliyev qeyd edib ki, 26 il öncə ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə elan edilmiş milli-mənəvi birliyə çağırış günü ümumxalq mənafelərimizin həyata keçirilməsi naminə soydaşlarımızın Azərbaycançılıq ideyası ətrafında sıx birləşməsi prosesinin başlanğıcını qoyub. Bu ideya bitkin ideologiya kimi məhz müstəqillik dövründə ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən formalaşdırılıb. Dahi şəxsiyyət hakimiyyətə tarixi qayıdışından sonra böyük inamla dünya azərbaycanlılarının bir amal və bir məslək uğrunda fəal mübarizə aparmasına çalışıb və öz dühasının gücü ilə bu çətin işin öhdəsindən uğurla gəlib.

Sonra Yeni Azərbaycan Partiyası Naxçıvan Dövlət Texniki Kolleci ərazi ilk təşkilatının sədri, kollecin müəllimi Ruziyyə Behbudovanın "Ulu öndər Heydər Əliyev və Azərbaycan diasporu" və partiyanın Naxçıvan Şəhər Təşkilatı Gənclər Birliyinin üzvü Həsən İsmayılovun "Ümummilli lider Heydər Əliyev və Azərbaycançılıq ideologiyası" mövzularında çıxışları olub.

Çıxışlarda qeyd olunub ki, ulu öndərimizin müəllifi olduğu Azərbaycançılıq ideologiyası özündə ümumbəşəri səciyyə daşıyan və milli dəyərlərə cavab verən prinsipləri ehtiva etməklə, həmrəyliyi təmin edən siyasi mexanizmdir.

Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında dünya azərbaycanlılarının təşkilatlanması sahəsində son dərəcə uğurlu nəticələr əldə olunub. Hər il dekabrın 31-də azərbaycanlıların yaşadığı bir çox xarici ölkələrdə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Gününün bayram kimi geniş qeyd edilməsi də bu siyasətin və milli həmrəyliyin nəticəsidir.

Konfransda "Ən böyük Azərbaycanlı" filmi nümayiş olunub, bir qrup gəncə Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlük vəsiqələri təqdim edilib.

Sonda tədbir iştirakçıları Heydər Əliyev Muzeyinin ekspozisiyası ilə tanış olublar.

Yunanıstan səfiri : Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə Yunanıstan arasında geniş əməkdaşlıq imkanları var

Xəbər verdiyimiz kimi, dekabrın 15-17-də Yunanıstan Respublikasının Azərbaycandakı fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Nikolaos Kanellos Naxçıvan Muxtar Respublikasında səfərdə olub.

Diplomat əvvəlcə müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu və memarı, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin Naxçıvan şəhərinin baş meydanında əzəmətlə ucalan abidəsi önünə gül dəstəsi qoyub, Heydər Əliyev Muzeyini ziyarət edib.

Daha sonra səfir Naxçıvan Dövlət Universiteti və "Naxçıvan" Universitetində olub, muxtar respublikada ali təhsil strukturu, tədrisin səviyyəsi ilə maraqlanıb.

Naxçıvan Biznes Mərkəzi ilə tanışlıq zamanı səfirə məlumat verilib ki, hazırda burada muxtar respublikanın 96 istehsal və xidmət müəssisəsi tərəfindən istehsal olunan məhsullar nümayiş olunur.

Yunanıstan Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Dövlət Bayrağı Meydanı və Muzeyində, Bəhruz Kəngərli Muzeyində, muxtar respublikanın Rəssamlar Birliyində və digər mədəniyyət və istehsalat müəssisələrində olub.

Dekabrın 17-də yunanıstanlı diplomatın Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri başa çatıb.

Səfər təəssüratlarını "Şərq qapısı" qəzetinin müxbiri ilə bölüşən Nikolaos Kanellos deyib: "Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin doğulub

boya-başa çatdığı diyar ilə tanış olmaqdan çox məmnunam. Muxtar respublikanın tarixi və mədəniyyət abidələri ilə tanışlıq məndə zəngin təəssürat yaratdı. Naxçıvan çox gözəl və qədim şəhərdir".

Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfərinin nəticələri barədə də danışan səfir qeyd edib ki, muxtar respublikada bir sıra yüksək səviyyəli görüşlər keçirib, əməkdaşlıq imkanlarını müzakirə edib: "Mənim xüsusilə diqqətimi cəlb edən həm də kənd təsərrüfatı sahəsi oldu. Azərbaycanın Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə Yunanıstan arasında iqtisadiyyat, mədəniyyət və təhsil sahəsində geniş əməkdaşlıq imkanları var".

Nikolaos Kanellos müxtəlif sahələrdə əlaqələrin genişləndirilməsi üçün səylərini əsirgəməyəcəyini bildirib.

Xəbərlər şöbəsi

Dövlət Bayrağı Muzeyində dövlət orqanlarında inzibati vəzifələrin dördüncü-yeddinci təsnifatına uyğun vakant dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulması üçün bu il iyulun 12-də elan olunmuş müsabiqədə müvəffəqiyyət qazanan dövlət qulluqçularının təntənəli andiçmə mərasimi keçirilib.

Dövlət qulluqçularının andiçmə mərasimi keçirilib

Tədbirdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiyasının sədri İsmayıl Qəribli çıxış edərək bildirib ki, ölkəmizdə müasir dövlət qulluğu sisteminin formalaşması və inkişafı ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu öndərin ikinci dəfə ali hakimiyyətə gəlişindən sonra ölkəmizdə ictimai-siyasi sabitlik bərqərar edilmiş, dövlət idarəçiliyinin yeni əsasları formalaşdırılmış və Azərbaycan davamlı inkişaf yoluna qədəm qoymuşdur. Dövlət idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi və demokratikləşdirilməsi prosesinə başlanılmış, dövlət qulluğu sahəsində daha geniş islahatlar həyata keçirilmiş, zəngin qanunvericilik bazası yaradılmışdır. Görkəmli dövlət xadiminin təşəbbüsü və müəllifliyi ilə hazırlanan ilk müstəqil Azərbaycanın Konstitusiyası müasir dövlət idarəçiliyinin və dövlət qulluğu sisteminin yaradılmasının hüquqi bazası rolunu oynamışdır.

Çıxışda o da vurğulanıb ki, dövlət qulluğunda səmərəliliyin artırılması, dövlət aparatının təkmilləşdirilməsi, dövlət qulluqçularının hüquqi statuslarının müəyyən edilməsi, onların sosial müdafiələrinin, maddi müstəqilliklərinin təmin edilməsi və eyni zamanda məsuliyyətlərinin artırılması məqsədilə 2000-ci il 21 iyul tarixdə respublikamızda ilk dəfə olaraq "Dövlət qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edilmişdir. Bununla, Azərbaycanda dövlət qulluğu sahəsində vahid dövlət siyasətinin formalaşmasının əsası qoyulmuşdur.

Muxtar respublikada dövlət qulluğunun səmərəli təşkili və idarəolunması məsələlərindən danışan İsmayıl Qəribli bildirib ki, Ali Məclis Sədrinin 2008-ci il 22 aprel tarixli fərmanı ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiyanın yaradılması vətəndaşların mərkəzləşdirilmiş qaydada dövlət qulluğuna qəbulunun müsabiqə və şəffaflıq əsasında həyata keçirilməsinə geniş imkanlar açmışdır. Komissiya tərəfindən indiyədək keçirilmiş 14 müsabiqədə 4569 namizəd iştirak etmiş, onlardan 983 nəfəri müsabiqəni müvəffəqiyyətlə başa vuraraq dövlət orqanlarında vakant dövlət qulluğu vəzifələrinə təyin olunmuşdur. Muxtar respublikanın dövlət orqanlarında inzibati vəzifə tutan dövlət qulluqçularının, təqribən, 38,5 faizi komissiyanın keçirdiyi müsabiqələrdə uğur qazanmış dövlət qulluqçularıdır.

Sonra müsabiqəni uğurla başa vurmuş və dövlət orqanlarında işə başlamış namizədlər Azərbaycan Respublikasına sadiq olacaqlarına, onun Konstitusiyasına dönmədən əməl edəcəklərinə, dövlət sirrini və xidməti sirri qoruyacaqlarına, dövlət qulluğunun onlara verdiyi hüquqları və üzərlərinə qoyduğu vəzifələri qərəzsiz, vicdanla, yalnız qanunauyğun şəkildə və dövlətin mənafeyi naminə həyata keçirəcəklərinə təntənəli surətdə and içiblər.

Sonra mərasim iştirakçıları Dövlət Bayrağı Muzeyi ilə tanış olublar.

Xatırladaq ki, bu il keçirilən müsabiqəyə 642 vakant vəzifə çıxarılmış, həmin vəzifələrin tutulması üçün 744 nəfər sənəd təqdim etmişdi. Müsabiqənin test imtahanları mərhələsində 722 namizəd iştirak etmiş, 389-u keçid balını toplaya bilmişdir. Test imtahanında və müsahibə mərhələsində müvəffəqiyyət qazanmış namizədlərdən 167-si vakant vəzifələrə təyin olunmuşdur. Onlardan ilk dəfə dövlət qulluğuna qəbul edilmiş 133 nəfəri andiçmə mərasimində iştirak etmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiyasının mətbuat xidməti

Bölgələrimiz bu gün

Şərur inkişafın yeni mərhələsindədir

Muxtar respublikanın dilbər guşələrindən biri olan Şərur rayonu özünün zəngin təbiəti, tarixi abidələri və bugünkü sosial-iqtisadi mənzərəsi ilə diqqət çəkir. Son illərdə rayon sürətli inkişaf yoluna qədəm qoyub. Müxtəlif sahələrdə qazanılan nailiyyətlər, rayonun yaşayış məntəqələrində aparılan quruculuq işləri bölgənin simasını xeyli dəyişib, çoxlu sayda infrastruktur, xidmət obyektləri istifadəyə verilib. İstehsal və emal müəssisələri fəaliyyətə başlayıb.

Quruculuq işləri haqda deyiləcək söz kifayət qədərdir

Son 22 ildə rayonda həyata keçirilən quruculuq tədbirlərinin həcmi o qədər böyükdür ki, onları adbaad sadalamaq mümkün deyil. Qısaca olaraq bildirək ki, bu dövrdə Şərurda rayon və kənd mərkəzləri, 50-yə yaxın məktəb, onlarla infrastruktur obyekti, məktəbdənkənar və məktəbəqədər müəssisələr üçün binalar, xəstəxanalar və həkim ambulatoriyaları, idman kompleksi tikilib və ya yenidən qurulub, tarixi abidələr milli memarlıq ənənələrinə uyğun bərpa edilib, İslam mədəniyyəti incilərini özündə ehtiva edən məscidlər, yas məclislərinin adət-ənənəyə uyğun keçirilməsi üçün məclis yerləri tikilib. Yollar, körpülər salınıb, elektrik stansiyaları fəaliyyətə başlayıb, ucqar dağ kəndləri də əhatə olunmaqla müasir infrastruktur yaradılıb. Həyata keçirilən bütün layihələr bir məqsədə ünvanlanıb: rayon sakinlərinin yaşayış səviyyəsini yaxşılaşdırmaq, insanların layiq olduğu şəraitdə yaşamasını təmin etmək. Sakinlər də bu həqiqəti dərindən dərk edir, rayonun, muxtar respublikanın və nəticə etibarilə, ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafına öz töhfələrini verməyə çalışırlar.

Belə davamlı qayğı şərurlulara həyatın bütün sahələrində böyük uğurlar qazanmasına imkan verib. Bunu cari ilin 10 ayının timsalında da görmək mümkündür.

Qazanılan uğurlar davamlı inkişafdan xəbər verir

Əvvəlki illərdə olduğu kimi, bu il də rayonda həyatın bütün sahələrində xeyli uğurlar əldə olunub. Bunu statistik göstəricilərdə daha aydın görmək mümkündür. Bu ilin on ayı ərzində rayon üzrə 76 milyon 593 min 400 manat dəyərində sənaye məhsulu istehsal olunub. İqtisadiyyatın və sosial sahələrin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 67 milyon 420 min 800 manat həcmində investisiya yönəldilib ki, bunun da 63 milyon 607 min 300 manatı tikinti-quraşdırma işlərinin payına düşüb. Bölgədə müxtəlif təyinatlı obyektlər tikilib, yenidən qurulub və ya əsaslı təmir olunub. Yaşayış məntəqələrinin abadlaşdırılması və əhaliyə göstərilən xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində görülən işlər rayonun Arpaçay, Çəmənli, Qarahəsənli, Ələkli, Ərəbyengicə kəndlərini də əhatə edib. Quruculuq tədbirlərindən daha çox bəhrələnən ünvanlardan biri də Şərur şəhəri olub. Belə ki, yanvar-oktyabr aylarında Şərur şəhərində bir yaşayış binası yenidən qurulub.

Sosial siyasətin mühüm tərkib hissəsi olan elm və təhsil sahəsində infrastruktur quruculuğu tədbirləri diqqət mərkəzində saxlanılıb, rayon mərkəzində 1020 şagird yerlik 2 nömrəli yeni məktəb binası istifadəyə verilib, "İstedad-XXI əsr" hazırlıq kurslarının Şərur rayonunda filialı fəaliyyətə başlayıb. Əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşması fərdi yaşayış evlərinin tikintisinə də müsbət təsir göstərib. Bu müddət ərzində rayonun müxtəlif ərazilərində əhalinin şəxsi vəsaiti hesabına 26 min kvadratmetrdən artıq yaşayış sahəsi istifadəyə verilib, rayonda içməli su və kanalizasiya xətlərinin tikintisi davam etdirilib. Rayondakı "N" hərbi hissədə infrastruktur obyektlərinin, əsgər yeməkxanasının tikintisi, qərargah binasının və əsgər yataqxanasının əsaslı təmir işləri görülüb. Yolların abadlaşdırılması məqsədilə müvafiq tədbirlər aparılıb. Bəhs olunan dövrdə rayonun Ələkli, Aşağı Aralıq və Yuxarı Aralıq kəndlərində, eyni zamanda Xanlıqlar-Vərməziyar-Ərəbyengicə-Qarahəsənli-Çəmənli avtomobil yolunun yenidən qurulmasına həyata keçirilib.

Aqrar sahədə uğurlar artır

Rayonda iqtisadiyyatın əsasını aqrar sahə təşkil edir. Kənd təsərrüfatı ilə məşğul olanlara göstərilən hərtərəfli dövlət dəstəyinin nəticəsidir ki, bütün sahələrdə məhsuldarlıq intensiv amillər hesabına artırılıb, aqrar sahənin davamlı inkişafı təmin olunub. Ötən illərdə olduğu kimi, bu il də rayonun məhsul istehsalçılarının müasir kənd təsərrüfatı maşın və mexanizmləri ilə təchizatı diqqət mərkəzində saxlanılıb, "Naxçıvan Aqrolizinq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin xətti ilə müxtəlif təyinatlı kənd təsərrüfatı texnikası və texnoloji avadanlıqlar lizinq yolu ilə sahibkarlara satılıb.

Taxıl istehsalına rayonda xüsusi diqqət yetirilir. Bu ilin məhsulu üçün ötən ilin payızında 4 min 144 hektar sahədə taxıl əkini aparılıb, taxıl zəmilərinin 3 min 598 hektarını buğda, 546 hektarını arpa təşkil edib. Çəkilən zəhmət hədər getməyib. Taxıl zəmilərindən 13 min 171 ton məhsul toplanıb. Kartofçuluğun inkişafında da müsbət dinamika saxlanılıb və 2017-ci ilin məhsulu üçün 1064 hektar kartof əkilən sahədən 15 min 889 ton kartof yığılıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2016-cı il 8 fevral tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "2016-2020-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında meyvəçiliyin və tərəvəzçiliyin inkişafı üzrə Dövlət Proqramı"nın icrası Şərur rayonunda əhalinin meyvə və tərəvəz məhsullarına olan tələbatının yerli istehsal hesabına təmin edilməsinə geniş imkanlar yaradıb. Cari ilin 10 ayı ərzində meyvə istehsalı bir il öncəyə nisbətən 1,3 faiz, tərəvəz istehsalı isə 15 faiz artıb. Üzüm bağlarından 1387 ton məhsul yığılıb ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,1 faiz çoxdur. Heyvandarlığın inkişafı istiqamətində də bir sıra işlər görülüb, 4 heyvandarlıq, 1 quşçuluq, 1 arıçılıq təsərrüfatı yaradılıb.

Təbii ki, bütün sahələrdə müşahidə olunan inkişaf meyilləri əhalinin məşğulluğuna da öz müsbət təsirini göstərib. Yaradılan yeni iş yerləri isə işaxtaran vətəndaşların işlə təmin olunmasına şərait yaradıb.

Görülən işlər bu ilin uğurla başa vurulacağından xəbər verir

Əhalinin rifahı üçün görülən tədbirlər sakinlər tərəfindən böyük razılıqla qarşılanır. Təqaüdçü-müəllim Vidadi Süleymanov deyir ki, rayon sakinləri yüksək əhval-ruhiyyə ilə qurub-yaradır, bölgəmizin inkişafına hər kəs öz töhfəsini verməyə çalışır. Bölgədə diqqətçəkən ən əsas məqamlardan biri də gənclərin fəaliyyəti üçün nümunəvi şəraitin yaradılmasıdır. Bu gün onlar müxtəlif sahələrdə irəli çəkilir, əməkləri yüksək qiymətləndirilir.

Şərur rayonunun ucqar kəndlərdə məktəblərində hazırda muxtar respublikamızın müxtəlif bölgələrindən gəlmiş gənc pedaqoqlar çalışır. Halbuki vaxtilə bu kəndlərdə gənc müəllimlərin gəlib çalışması çətin idi. Bütün bunlar dövlətimizin gənclərə göstərdiyi qayğının nəticəsidir.

Son illər rayonun iqtisadiyyatında sürətli, davamlı artım nəzərə çarpır. Bu, bölgələrimizin sosial-iqtisadi inkişafına böyük diqqət göstərilməsinin nəticəsidir. Məhz buna görədir ki, əhalinin müxtəlif təbəqələrinin sosial-iqtisadi fəallığı və təşəbbüskarlığı gündən-günə daha da artır. Bu gün muxtar respublikada gedən sürətli iqtisadi inkişafda Şərur rayonunun da öz yeri var.

Nail ƏSGƏROV

Müəssisədə xidmət günün tələbləri səviyyəsində qurulub

Muxtar respublikada həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas məqsədlərindən biri də ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsidir. Bunun üçün daxili bazarın tələbatına uyğun yerli məhsul istehsal edən müəssisələrin yaradılması istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Məhz həmin tədbirlərin nəticəsidir ki, bu gün regionumuzda rəqabətqabiliyyətli müəssisələr yaradılır. Belə müəssisələrdən biri də 2010-cu ilin mart ayından Naxçıvan şəhərində fəaliyyət göstərən "Bərəkət Bazarlama" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətidir.

"Gəmiqaya Holdinq" Şirkətlər İttifaqının müxtəlif müəssisələrində istehsal edilən, "Badamlı", "Bərəkət", "Mirvari" və "Qızıl damla" əmtəə nişanları ilə satışa çıxarılan kaqor, kəmşirin, ağ və qırmızı süfrə şərabları, təbii mineral süfrə suyu, meyvə nektarları, halva, un, müxtəlif çeşiddə çörək, makaron, ət və süd, eləcə də şirniyyat kimi qida məhsulları keyfiyyət göstəriciləri ilə seçilir, alıcılar tərəfindən rəğbətlə qarşılanır.

Bazar iqtisadiyyatının tələblərinə uyğun keyfiyyətli məhsul istehsal etmək işin bir vacib tərəfidirsə, istehsal edilən məhsulların tələb olunan şəraitdə saxlanılması və ayrı-ayrı ticarət obyektlərinə vaxtında çatdırılması, istehlakçılara təqdim olunması isə işin digər mühüm tərəfidir. Bunların hər ikisi diqqət mərkəzində saxlanılır.

Onu da qeyd edək ki, marketinq və satış şöbələrinin fəaliyyət göstərdiyi müəssisəyə təhsilli və təcrübə keçmiş gənc mütəxəssislər cəlb olunublar. Həmin mütəxəssislər daxili bazarın tələbatını öyrənir, yerli məhsulların tanıdılması məqsədilə təbliğat işləri aparırlar. Qida məhsullarının satış qiymətlərində endirim edilir, daha çox yerli məhsul alan müştərilərə hədiyyələr verilir. Gediş-gəliş çox olan ərazilərdə yerli məhsullardan ibarət səyyar sərgilər təşkil olunur. Xüsusilə isti yay aylarında soyuducu çanta ilə təmin olunmuş şirkətin nümayəndələri tərəfindən parklarda və ictimai nəqliyyatda dequstasiya (daddırma) tədbirləri həyata keçirilir ki, bu, yerli məhsula inamı artırır. Nəticədə, qida məhsullarına olan tələbat artır. Gəmiqaya "Bərəkət Bazarlama" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən satışa çıxarılan qida məhsullarının və müəssisədə fəaliyyət göstərən "qaynar xətt" telefon nömrələrinin əks olunduğu lövhələr bütün ticarət obyektlərində alıcıların diqqətini cəlb edən guşələrdə asılmışdır. Yerli qida məhsulları ilə bağlı müəssisəyə daxil olan telefon zəngləri və təkliflər diqqətlə araşdırılır. Qida məhsullarının bütün növlərinin ayrı-ayrılıqda satışına nəzarət olunur. Nəticələr müzakirə edilir, satışında azalma müşahidə olunan sahələr müəyyənləşdirilir və azalmanı doğuran səbəblər aradan qaldırılır.

"Gəmiqaya Holdinq" Şirkətlər İttifaqının qida qrupuna daxil olan sənaye müəssisələrində istehsal edilən yerli məhsulların keyfiyyətlə saxlanılması və ticarət obyektlərinə çatdırılmasına da əlverişli şərait yaradılıb. Naxçıvan şəhərində qida məhsullarını mənfi 15 dərəcəyədək saxlamaq imkanı olan soyuducu anbar istifadəyə verilib, ayrı-ayrı rayonlarda satış bazaları yaradılıb. Müəssisənin Naxçıvan şəhərində fəaliyyət göstərən bazasına daxil olan qida məhsulları yük avtomobilləri ilə rayon mərkəzlərində yerləşən satış bazalarına daşınaraq ehtiyat yaradılır. "Bərəkət Qida Məhsulları" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin istehsal etdiyi müxtəlif çeşiddə çörəklər isə gündəlik olaraq Naxçıvan şəhərində fəaliyyət göstərən ayrı-ayrı ticarət obyektlərinə çatdırılır. Qida məhsullarının müəyyən olunmuş şəraitdə saxlanması üçün həmin ticarət obyektləri soyuducularla təmin edilib, qida məhsullarının soyuducularda saxlanmasına və düzülüşünə nəzarət məqsədilə xüsusi dizaynerlər qrupu yaradılıb.

Müəssisədə fəaliyyət göstərən satış şöbəsində də xidmət günün tələbləri səviyyəsində qurulub, muxtar respublikamızın şəhər və rayonları yerləşdiyi əraziyə uyğun olaraq 3 qrup üzrə komplektləşdirilib. Naxçıvan-Babək-Şahbuz, Kəngərli-Şərur-Sədərək, Ordubad-Culfa bölgələri üzrə ticarət nümayəndələri təyin olunub ki, onlar da həmin rayonlar üzrə tələbatı öyrənib müəssisəyə sifarişlər verirlər. Buradan isə qida məhsulları rayon bazaları vasitəsilə bütün ticarət obyektlərinə vaxtında çatdırılır.

Xatırladaq ki, bir zamanlar ucqar dağ və sərhəd kəndlərinə məhsullar ticarətçi tərəfindən alınıb sərnişin avtobuslarında aparılırdısa, indi bu çətinlik də aradan qaldırılıb. Bu həm istehsalçı, həm istehlakçı, həm də ticarətçi üçün olduqca əlverişlidir. Çünki istehsalçı məhsulun satışına, istehlakçı keyfiyyətli və münasib qiymətə məhsul almağa, ticarətçi isə əlavə daşınma xərci çəkməməyə maraqlıdır.

Ramiyyə ƏKBƏROVA

Axtarışlar, tapıntılar

“Kitabi-Dədə Qorqud” dastanında Naxçıvan toponimləri

Tariximizin ilk yazılı mənbəyi – “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanında xalqımızın folkloru, etnoqrafiyası, dini inancları, həyat tərzi haqqında geniş məlumat verilir. Dastan bir çox tədqiqatçılar tərəfindən araşdırılmışdır. Lakin Naxçıvanla bağlı tədqiqatlardan kənarda qalan, diqqəti cəlb etməyən, təhrif olunan məqamlar da vardır. “Qazan bəyin oğlu Uruz bəyin dustaq olduğu boy” da bu qəbildəndir. Bu boyun girişində Kafir sərhədi, Cızıqlar, Ağlağan, Göyçə dağ adları çəkilir.

Quyulu dağ

Coğrafiya elmləri doktoru, AMEA-nın müxbir üzvü mərhum Səfərəli Babayev “Kitabi-Dədə Qorqud” toponimləri” monoqrafiyasında “Qazan bəyin oğlu Uruz bəyin dustaq olduğu boy”da adıçəkilən toponimlərin izahını və yerləşdiyi əraziləri təhlil edir. Tanınmış alim Ağlağanın Qərbi Azərbaycanda Aleksandropol qəzasındakı Boz Abdal silsiləsində olduğunu, toponimin ermənilər tərəfindən dəyişdirildiyini yazır. Tarixi Azərbaycan torpağı olan həmin ərazi hazırda ermənilər tərəfindən Stepanavan adlandırılır.

Alim, həmçinin Cızıqların Ağlağan dağının qərbində, onun yaxınlığında yerləşdiyini, burada vaxtilə Cızıqlar qalası və kənd olduğunu qeyd edir.

Kitablar köçürülən, tərcümə edilən zaman yol verilən kiçik bir dəyişiklik təhrifə səbəb olur. Yuxarıda qeyd etdiyimiz boyda belə yazılmışdır:

“Yeddigünlük azuqla çıqayın. Ox atduğum yerləri, qılınc calub, baş kəsdüyüm yerləri göstərəyim. Kafir sərhədinə, Cızıqlara, Ağlağana, Göyçə dağa aluban çıqayın”.

1988-ci il nəşrindən fərqli olaraq 2004-cü il nəşrində mətnin Kafir sərhədinə sözündən sonra vergül qoyulmuşdur. Bu onu göstərir ki, Kafir sərhədi özü də Cızıqlar, Ağlağan, Göyçə dağı kimi məkan bildirir və bu toponimlərin bir-birindən aralıda olması ehtimalını ortaya çıxarır.

Boyun əvvəlində haradan ova getdikləri göstərilməsə də, Uruzu əsirlikdən azad etdikdən sonra Qazan xanın Ağcaqala Sürməliyə gəlib, qırx otaq tikdirdiyi qeyd edilir. S.Babayev boyu təhlil edərkən belə qeyd edir:

“Ağcaqala, Sürməli, Arpaçay axarında – indiki Naxçıvan Muxtar Respublikası torpağında yerləşir”. “Salur Qazanın dustaq olduğu və oğlu Uruzun onu xilas etdiyi boy”da da Qazanın “Ağcaqala Sürməlidə at oynatdım” ifadəsi də bunu təsdiq edir.

“Uşun qoca oğlu Səgrək boyu”nda Qazan xandan icazə alan Əgrək və Səgrək “Şirokuz (dastanın professor Həmid Araslı tərəfindən tərtib olunan nəşrində Şərukun) ucundan Gökçə dənizə dəkin el çarpdı” ifadəsi Səgrəkin 3 günə Dərəşam ucuna çatması da Qazan xanın divanının yerləşdiyi məkanı bildirir.

Araşdırmalar belə qənaətə gəlməyə əsas verir ki, Qazan bəyin dəstəsi Naxçıvan ərazisindəki Ağcaqala Sürməlidən çıxmış və Culfa ərazisindəki Göyçə dağa getmişlər. Qazan bəyin Ağcaqala Sürməlidən Kafir sərhədinə, Ağlağana, Cızıqlara, Göyçə dağa səfər etməsini söyləməsi təbiidir. Burada Qazan bəyin ov etdiyi, döyüş apardığı areal bildirilir. Bu ərazilər Ağcaqala Sürməlidən şimala, qərbə və şərqə olan istiqamətlərdir. Ağcaqala Sürməlidən Culfa Göy dağına səfər üçün 7 günlük azuqə də uyğundur.

Səfərəli Babayev Qazan xanın mərkəzi məskənlərindən biri kimi “Altuntaxt” toponiminin bir neçə yerdə olmasına baxmayaraq, Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində, Qaraquç dağının döşündə yerləşdiyi qənaətinə gəlir. “Altuntaxt” Ağcaqala Sürməliyə yaxındır. Monoqrafiyada bu boyda da Qazan xanın söyləməsində “Ağ qayanın qaplanının erkəyində bir kökүm var” ifadəsinin Naxçıvan ərazisində, Qaraquç dağına (Altuntaxt) və Ağcaqala Sürməliyə yaxın olan Çalxanqaladakı “Ağ qaya” olduğu, lakin Əjdər Fərzəlinin “Dədə Qorqud yurdu” kitabındakı xəritəsində Göyçə gölünün şimalında qala kimi qeyd olunduğu bildirilir.

“Qazan bəyin oğlu Uruz bəyin dustaq olduğu boy”da sadələşmiş mətndə bir neçə yerdə edilən dəyişiklik məna səhvi yaratmışdır. Bu yanlışlıq, o cümlədən 1988-ci il nəşrində sadələşdirilmiş mətndə səhifənin altında “Başı açıq – Gürcüstan indiki Kutaisi rayonu” izahının yazılması və Ə.Fərzəlinin xəritəsi tədqiqatçıları çaşdırır.

Sadələşdirilmiş mətndə, “sən demə, Başı açığın Dadiani qalasından, Ağsaqa qalasından kafirin casusu bunları görüb, təkura dedi ” cümləsi işlədilir.

Əsl mətndə isə bu cümlə belədir:

“Məgər Başı açıq Tatyan qalasından, Ağsaqa (1988-ci il nəşrində Ağsəqə – “ağ” qaya, “sak” isə tayfa adlarıdır) qalasından kafirin casusu vardır, bunları görüb təkurə gəldi”.

Göründüyü kimi, sadələşdirilmiş mətndə Tatyan toponimi Dadiani kimi təhrif olunub, həm də Başı açığın ifadəsi ilə mənsubiyyət yaradılıb.

İstər əsl mətndə, istərsə də sadələşdirilmiş variantda (1988; 2004) “Təkur” kiçik hərflə yazılıb. Ümumi isim kimi verilən “təkur” sözü tədqiqatçının diqqətini cəlb etməyib.

“Uşun qoca oğlu Səgrək boyu”nda istər Əgrəkin, istərsə də Səgrəkin tutulmasını əmr edən Təkur gah böyük, gah da kiçik hərflə yazılıb. Dastan nəşrə hazırlanan zaman yol verilən diqqətsizlik tədqiqatçıları yanıldıb.

Faruk Sumerin “Oğuzlar” kitabında “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanında oğuzlara düşmən olan 9 kafər bəyin adı çəkilir. Bunlardan yalnız ikisinin qalası vardır. Arşın oğlu Dirək Təkur Qara dəniz sahilində Düzmürd qalasının, Qara Təkur isə Əlincə (Alıncaq) qalasının bəyidir.

Buradan aydın olur ki, Uruz bəy ya Qara dəniz sahilindəki Düzmürd qalasında, ya da Əlincə qalası yaxınlığında Təkurla qarşılaşa bilərdi.

“Qanlı qoca oğlu Qanturalı boyu”nda da Təkurun adı bir neçə yerdə çəkilir. Bu boydakı Təkur Trabzonun (Düzmürt qalası) bəyidir.

“Dədə Qorqud” kitabı ensiklopedik lüğət”ində “Qıpçaq Məlik”, “Şöklü Məlik” adlarının izahları verildiyi halda, Təkur haqqında heç bir məlumat yoxdur.

“Naxçıvan sancağının müfəssəl dəftəri”ndə (1727) Sair Məvazi nahiyəsində Sürəmərcə tabe olan və Alagöz məzrəsi yaxınlığında yerləşən Dadyan məzrəsinin adı çəkilir. 3090 ağac vergi verən “məzrə”nin vergi siyahısında çəltik üşrü də olduğu üçün bu yaşayış yerinin Babək rayonunda, Türyan arxının alt hissəsində, Məzrə və Xalxal kəndləri arasındakı “Ocaqtəpə” adlanan yaşayış yeri olduğu təsdiqini tapır. Ərazidə Eneolit, antik və ilk orta əsrlərə aid keramikalar mövcuddur. “Quyulu dağ” qala abidəsi bu yaşayış yerinin yaxınlığındadır. Hər iki abidədə olan keramika nümunələri eynilik təşkil edir. Güman edirik ki, “Quyulu dağ” toponimi son zamanlar, qala əhəmiyyətini itirdikdən və dağıldıqdan sonra qalada çapılmış quyu (gizli yol) ilə əlaqədar yaranmışdır. Belə qənaətə gəlmək olar ki, bu yaşayış yeri və qala vahid bir yaşayışın hissələridir. Həmin yaşayış yerinin, həm də qalanın adı Tatyan (Dadyan) olmuşdur. “Dədə Qorqud” kitabı ensiklopedik lüğəti”ndəki izahda isə Başı açıq Tatyan qalasının Axsıka qalası olduğu göstərilir, Masallıda Tatyanova, Biləsuvarda Tatyanovka kəndi olduğu bildirilir.

Əjdər Fərzəlinin “Dədə Qorqud yurdu” kitabındakı xəritədə “Başı açıq” Kutaisidə, Tatyan qalası isə Abxaziyadadır. Müəllifin tərtib etdiyi miqyasa görə, bunlar arasındakı məsafə 110 kilometrdən artıqdır. Buradan bir sual doğur. Qazan xanın dəstəsi Ağlağana, Cızıqlara haradan gedirdi ki, Kutaisidən və ya Abxaziyadan Qara dəniz sahilində – Trabzonda qalası olan Təkurun casusları bunları görsün? Xəritə üzərində müqayisədə Ağcaqala Sürməlidən Ağlağana hava yolu ilə, təxminən, 160 kilometrdən, Ağlağandan Kutaisiyə də, təxminən, eyni məsafədədir. Ağlağandan Abxaziyaya isə 300 kilometrdən artıq məsafə var. Bu halda Uruzu azad etdikdən sonra Ağcaqala Sürməliyə çatmaq üçün 600 kilometrdən artıq yol gəlməli idilər. Dastanda isə göstərilir ki, onlar 7 günlük azuqə ilə yola çıxmış və bu məsafəni iki dəfə qayıtmalı olmuşlar.

Bunları nəzərə alaraq güman edirik ki, söhbət gedən boydakı Tatyan (Dadyan) qalası məhz Naxçıvan ərazisində olan Quyulu dağ qalasıdır. Ağcaqala Sürməlidən, Naxçıvan Göy dağına məsafə 100 kilometrdən bir qədər artıqdır. Dadyan qalası (Quyulu dağ) isə həmin yolun üzərindədir.

Maraqlı bir faktı da qeyd etmək istərdik ki, adını çəkdiyimiz yaşayış yerinin aşağı hissəsində Naxçıvançaydan başlanğıc alan Halqa arxı vardır. Dastanda Alqa (övlü)-oğuz boyu olub mənası “hər yerə yürüyən” olduğu göstərilir. Buradan aydın olur ki, Azərbaycanda, İrəvan yaxınlığında olan çoxsaylı “Türyan”, “Halqa” adlı kanallar qədim olmaqla yanaşı, tariximizin ad daşıyıcılarıdır. Onu da qeyd edək ki, Babək rayonu ərazisində, Yarımca kəndi yaxınlığında Halqa adlı kənd də olmuşdur.

Faruk Sumer XVI əsrdə “Anadoluda Oğuz boylarına aid yer adları” yazısında Alka (övli) adına rast gəlinməediyini, Oğuz qəbilələrindən birinin adının “Kızıl Kayı” olduğunu qeyd edir.

Sirab kəndinin girəcəyində “Qızıl qaya” adlanan bir qaya vardır. Qayanın üzərində, həm də ətrafında Orta Tunc dövründən başlayaraq orta əsrlərə qədər yaşayış olduğu arxeoloji tədqiqatlar nəticəsində təsdiq edilmişdir. Ona görə də qayanın adının Kızıl Kayı (Qızıl qayı) sözündən təhrif olunmuş forması olduğunu düşünürük.

“Boy”da Ağsəqə (Ağsaqa) – Ağsaqa qalasından ifadəsi işlədilmişdir. Səfərəli Babayevin müəllifi olduğu monoqrafiyadakı “Ağ qaya” oykonomi ilə bağlı izaha diqqət edək:

“Babək rayonunun Çalxan dağında “Ağ qaya” adlanan ağ mərmərdən yonulmuş əzəmətli heykələ bənzəyən, yüksəkliyi 1758 metrə çatan möhtəşəm bir qala ucalır. Çalxan dağın üzərində II minilliyin sonu, I minilliyin əvvəlində müdafiə məqsədi ilə burada qala tikilmişdir”.

Görünür ki, Qazan xan Ağcaqala Sürməlidən, Naxçıvan Göy dağına gedən zaman məhz bu “Ağ qala”dan və “Tatyan” qalasından casus bunları görüb xəbər aparmışdır.

Əsl mətndə qalaların kafirə mənsub olmadığı, sadəcə, orada casusların olduğu və casusun Təkurə gəldiyini bildirir.

Sadələşdirilmiş mətndən isə belə aydın olur ki, qalalar kafərindir və casus oradan görüb Təkurə deyir.

Səfərəli Babayev Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində Qazan xanla bağlı 25-ə yaxın toponimin adını, dörd Dərbəndin olduğunu aşkarlamış və geniş izahat vermişdir. Uruzun azad edildiyi Dərbəndin S.Babayevin qeyd etdiyi Tivi yaxınlığındakı (Göy dağın yaxınlığında) Dərbənd olduğunu güman edirik.

Bütün bunlar təsdiq edir ki, Azərbaycan-Türk dünyasının möhtəşəm və əzəmətli tarixini yaşadan nadir bədii söz xəzinəmiz – “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanında Naxçıvanla bağlı araşdırılıb elmi təsdiqini gözləyən toponimlər çoxdur.

Zaleh NOVRUZOV

İnşa yazı müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2017-ci il 28 avqust tarixli “Oxunması zəruri olan kitablar haqqında” Sərəncamından irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər mühüm əhəmiyyət daşıyır. Muxtar respublikanın Təhsil Nazirliyinin məktəblilər və tələbələr arasında keçirilən inşa yazı müsabiqəsi də həmin tədbirlərin davamıdır. Ötən şənbə günü müsabiqə qaliblərinin mükafatlandırma mərasimi olub.

Tədbirdə muxtar respublikanın təhsil naziri Məmməd Qəribov çıxış edərək vurğulayıb ki, Sərəncamla təsdiq edilən “Oxunması zəruri olan kitabların Siyahısı” gənc nəslin mütaliə mədəniyyətinin formalaşdırılmasına böyük töhfədir. Təsdiq olunmuş siyahıda gənc nəslin dövlətçilik və vətənpərvərlik tərbiyəsinə, habelə şəxsiyyət kimi formalaşmasına daha çox təsir edə biləcək kitablara üstünlük verilməsi müstəqil dövlətçilik idealları üstündə köklənmiş kamil Azərbaycan vətəndaşlarının daha yetkin səviyyədə formalaşdırılmasına kömək etmək məqsədi daşıyır. Zəruri ədəbiyyatın siyahısı Azərbaycançılıq dünyagörüşünün inkişaf etdirilməsi üçün də istiqamətverici imkanlara malikdir.

Diqqətə çatdırılıb ki, sərəncama uyğun olaraq təhsil müəssisələrində həmin kitablardan ibarət guşələr yaradılıb.

Nazir bildirib ki, müsabiqədə muxtar respublikada fəaliyyət göstərən ümumtəhsil məktəblərinin IX-XI sinif şagirdləri, Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin kursantları və Naxçıvan Dövlət Texniki Kollecinin I-III kurs tələbələri iştirak ediblər. Naxçıvan şəhəri üzrə 11 nömrəli və rayon mərkəzlərindəki tam orta məktəblərdə keçirilən müsabiqədə, ümumilikdə, 33 nəfər iştirak edib.

Qeyd edilib ki, inşa yazı müsabiqəsi intellekt yarışması olmaqla yanaşı, həm də ictimai məzmun daşıyır.

Qaliblərin müəyyənləşdirilməsində əsas meyarlar inşa yazılarının məzmunlu, əhatəli olması, fikir aydınlığı və lakonikliyin gözlənilməsidir. Sevindirici haldır ki, müsabiqəyə təqdim olunan yazı işlərinin əksəriyyətində məktəblilər mövzu ilə bağlı düşüncələrini aydın və müstəqil şəkildə ifadə edə biliblər. Bu da uşaqların mütaliəli, yaradıcı olmasından, onlarda yazı mədəniyyətinin formalaşmasından xəbər verir.

Müsabiqənin nəticəsinə görə, Naxçıvan şəhər 9 nömrəli tam orta məktəbin şagirdi Nərmin Əliyeva birinci, Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin kursantı Qabil Haqverdiyev və Sədərək kənd 1 nömrəli tam orta məktəbin şagirdi Anarə Həsənova ikinci, Heydər Əliyev adına tam orta məktəbin şagirdi Aysun Abazərli, Culfa rayon Saltaq kənd tam orta məktəbinin şagirdi Şəbnəm İmanova və Şahbuz rayon Qışlaq kənd tam orta məktəbinin şagirdi Nuranə Səfərli isə üçüncü yerin qalibi olublar.

Sonda qaliblərə diplom və hədiyyələr təqdim edilib.

✍ Fatma BABAYEVA

Fənn olimpiadası keçirilib

Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin təsdiq etdiyi Əsasnaməyə uyğun olaraq Naxçıvan şəhər 14 nömrəli tam orta məktəbdə 7-11-ci sinif şagirdləri arasında olimpiadanın şəhər turniri keçirilib.

Qeyd edək ki, keçirilən olimpiadada muxtar respublika üzrə 1260 şagird iştirak edib. Şagirdlər Azərbaycan dili, xarici dil, fizika, riyaziyyat, biologiya və kimya fənlərindən test tapşırıqlarını cavablandırıblar. Şagirdlərə hər fənn üzrə 30 test tapşırığı verilib. Sualların cavablandırılmasına 2 saat vaxt ayrılıb. Sualların 20-si qapalı, 10-u isə açıqtipli olub. Olimpiadada muxtar respublikanın ümumtəhsil məktəblərinin şagirdləri və Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin kursantları iştirak ediblər.

Qeyd edək ki,1260 nəfərin iştirak etdiyi olimpiada iki mərhələdə keçirilir. Birinci, yəni rayon və şəhər mərhələsində yüksək nəticə göstərən şagirdlər ikinci mərhələyə vəsiqə qazanacaqlar.

✍ R.ƏKBƏROVA

Rəssamın fərdi yaradıcılıq sərgisi təşkil olunub

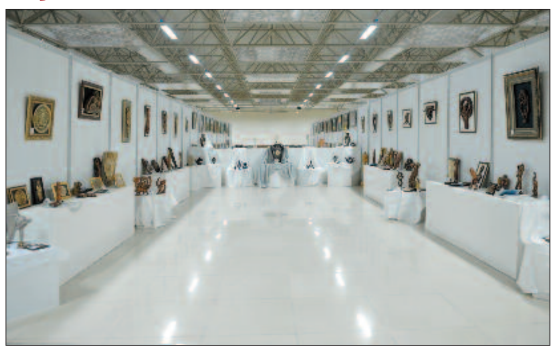

Naxçıvan Biznes Mərkəzində rəssam, keramikaçı Ədalət İsmayılovun fərdi yaradıcılıq sərgisi təşkil edilib. Sərgidə rəssamın ağac, duz və digər keramika məmulatları üzərində işlədiyi 90-a yaxın əsəri nümayiş olunub.

Əvvəlcə mərkəzin direktoru Qardaşxan Əliyev çıxış edərək bildirib ki, mərkəzin əsas fəaliyyət istiqamətləri biznesin inkişafı, sahibkarlar arasında işgüzar əlaqələrin gücləndirilməsi, müxtəlif tədbirlərin, beynəlxalq konfransların, forum və seminarların keçirilməsi, yerli istehsal məhsullarının, əl işi və sənət əsərlərinin sərgi-satışının təşkilidir. Bu gün açılan sərgi də görülən bu tədbirlərin davamıdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Rəssamlar Birliyinin sədri Ülviyyə Həmzəyeva çıxışında muxtar respublikada rəssamlığın və təsviri sənətin inkişafı sahəsində görülən işlərdən danışıb.

Tanınmış rəssamlar Eldar Zeynalov, Qəhrəman Tağıyev, Ələsgər Əsgərli və İran İslam Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı Baş Konsulluğunun əməkdaşı Höcətullah Codəki rəssamı təbrik edib, gələcək fəaliyyətində ona uğurlar arzulayıblar.

Sonra sərgiyə gələnlər burada nümayiş etdirilən əsərlərlə tanış olublar.

Qeyd edək ki, sərgi dekabr ayının 22-dək davam edəcək.

✍ N.ƏSGƏROV

Qədim Musiqi Alətləri Ansamblının konserti olub

Ötən şənbə günü Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrında Naxçıvan Dövlət Filarmoniyasının Qədim Musiqi Alətləri Ansamblının konserti olub. Konsertdə görməyə adət etmədiyimiz cəng, rud, rübab, çor, ney, bərbət, qopuz və başqa qədim milli musiqi alətlərimizin bir musiqi ansamblının ifasında səslənməsi və musiqiçilərin qədim geyimdə səhnəyə çıxması maraqla qarşılanıb.

İlk olaraq gənc xanəndə Əfsanə Babayevanın ifasında təsnif və “Almağa gəlin” xalq mahnısı səslənib. İstedadlı xanəndə Əbülfəz Məmmədovun ifa etdiyi “Bayatı-Şiraz” təsnifindən sonra “Naz olaydı” xalq mahnısı alqışlarla qarşılanıb. Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti Qurban Qasımov “Qara tellər” xalq mahnısını ifa edib. Qurban Qasımovun və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar artisti Qəribə Həsənovanın birgə ifaları, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar artisti Hünər Əliyev, solist Nərmin Hüseynova, solist Cəfər Tağıyev xalq mahnıları və duetlərlə konsertə rəngarənglik qatıblar.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar artisti Xatirə Səfərova isə “Çalpapaq”, “Bircə dənəsən ay qız” xalq mahnıları ilə tamaşaçıları sevindirib.

Bədii rəhbəri Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar artisti Aqib Seyidov olan Qədim Musiqi Alətləri Ansamblı unudulmaqda olan xalq musiqiləri ilə çıxış ediblər.

Əli RZAYEV

Ətirlisən, dadlısan, çay

Çay süfrəsi ənənələri

İnsan orqanizmi üçün bir çox faydaları ilə diqqəti cəlb edən çayın ən maraqlı xüsusiyyətlərindən biri də ondan ibarətdir ki, o, bir çox xalqların mətbəxinə daxil olaraq, adi qida məhsulu və ya içki kimi bu mətbəxin çərçivəsində qalmayıb. Əksinə özü ilə nə isə canlı bir nəfəs, ruh gətirib və məhz bu ruhun sayəsində həmin xalqların mədəniyyəti bir sıra yeni ənənə və mərasimlərlə zənginləşib. Çay insanların şüurunda da yer alaraq həyatımızın bir hissəsinə çevrilib. Belə ki, çay içməyə öyrəşən xalqlar həmin içkidən məhrum olmağı təsəvvür belə, edə bilmirlər. Azərbaycan xalqı da onlardan biridir. Belə ki, çayın bir o qədər də populyar olmadığı ölkələrə səyahətə gedərkən hər bir azərbaycanlı çox tez bir zamanda həmin boşluğu hiss edir.

Bunun başlıca səbəbini insanın süfrə psixologiyasındakı dəyişikliklərlə izah etmək olar. Bu amil çox böyük əhəmiyyətə malikdir və bir sıra məqamlarda özünü qabarıq şəkildə göstərir. Məsələn, Avropada bizə şirin çay gətirildikdə özümüzü narahat hiss edirik, çünki öz Vətənimizdə çayı qənd və ya mürəbbə ilə içməyə vərdiş etmişik. Şirin çayı isə yalnız səhər yeməyi zamanı içirik. Bu ətirli içkini tələsmədən içməyə və bundan zövq almağa alışmışıq. Elə buna görə də süfrələrimizdə çay içmək artıq uzun zamanlardan bəri ənənəyə çevrilib. Çay süfrəsi hər zaman səmimi bir atmosfer yaradaraq insanları bir-birinə yaxınlaşdırır, yadları dostlaşdırır.

Naxçıvan mətbəxində çaydan söhbət düşəndə ilk olaraq kəklikotu ilə dəmlənmiş samovar çayı yada düşür. Bu, Naxçıvan mətbəxinin tərkib hissəsi kimi həmişə diqqəti cəlb edib. Kəklikotulu çayın ümummilli lider Heydər Əliyevlə bağlı bir tarixçəsi də vardır. Ulu öndər doğulub boya-başa çatdığı doğma yurdu Naxçıvana tarixi səfərlərindən birində sakinlərlə növbəti görüş zamanı çay süfrəsinə kəllə qəndlə kəklikotulu çay da gətirilmişdi. Ümummilli lider çayı için-için sakinlərlə səmimi söhbət etmiş, “dişləmə çay” və kəklikotu bitkisi barədə məlumat vermişdi. Həmin anlar bu gün də yaddaşlarda əziz xatirə kimi yaşayır.

Çay süfrələrimiz kəklikotulu çayla yanaşı, qızılgül, mixək, darçınlı, eyni zamanda bir çox digər bitki çayları ilə də zəngindir. Təsadüfi deyil ki, həyatımız boyu bizi müşayiət edən bu içki haqqında şeirlər yazılıb, mahnılar bəstələnib. Təkcə bunu xatırlamaq kifayətdir:

Çayın biri qaydadı
İkinci cana faydadır
Üçüncü nədi
Dördüncü bədi
Çatdı beşə
Vur on beşə
Çay nədi, say nədi.

Çay həm də xalqımızın ənənəsində elçilik zamanı süfrəyə gətirilən ilk təamdır. Belə ki, qız almağa gələn elçilər ordan-burdan söhbət salır, eyhamla danışırlar. Daha birbaşa demirlər ki, “gəlmişik qızınızı oğlumuza alaq”. Qız evinə elçi gələcəyi barədə əvvəlcədən xəbər göndərilir. Ailə başçısı verilən təklifə razılığını şirin çay gətirilməsi ilə bildirir. Rədd cavabı vermək istəyəndə qənd və çay süfrəyə ayrı-ayrılıqda verilir. Həmin ritual tərəflərin münasibətlərini pozmur, heç kim bir-birindən incimir. Elə çıxır ki, qız atasının yanına gələnlər çay içmək və söhbət etmək üçün gəliblərmiş. Gələn elçilərin müsbət cavab alması isə şirin çayla qeyd olunur.

Çay dəmləmək üçün suyun necə qaynadılmasının da əhəmiyyəti az deyil. Çin müdrikləri suyun on altı qaynama mərhələsi olduğunu deyirlər. Çay içməyə önəm verən xalqlarda suyun üç qaynama mərhələsi mövcuddur. Birinci mərhələdə su qaynamağa başlayan kimi qabın divarlarında əmələ gələn hava qabarcıqları yuxarı qalxır. İkinci mərhələdə sürətlə artan qabarcıqlar suyun səthində toplaşır və bu, çox az müddət davam edir. Məhz həmin su çayı dəmləmək üçün optimal sayılır. Üçüncü mərhələdə su pıqqıltı ilə qaynayır. Bu su çay dəmləmək üçün yararlı olmur və hətta zərərli sayılır. Yaşıl çayı dəmləmək üçün 50-60^{0}C qızdırılmış sudan istifadə olunur. Çayı bir neçə dəfə qaynadılmış suda dəmləməyinə dəyməz.

Araşdırmalar apararkən müasir Çin ədəbiyyatında da maraqlı məlumatlara rast gəldik. Görkəmli yazıçı Szen Pu “Şər dəryasında çiçəklər” adlı romanında yazıb ki, Çin səfiri yoldaşı ilə İngiltərəyə gələndə, burada əl işi sərgisi keçirilirdi. İngiltərənin bütün aristokrat qadınları həmin sərgiyə öz əl işlərini göndərmiş, sərgiyə gələnlərə isə həmin əsərlərə qiymət vermək təklif edilmişdi. Tamaşaçı hər hansı bir işi bəyəndiyi təqdirdə öz münasibətini bildirmək üçün həmin əsərin yanına pul qoymalı idi. Bu bir hörmət əlaməti idi.

Sərgi günü zalda qeyri-adi həyəcan duyulurdu. Masaların üstünə gözqamaşdıran parçalardan, ipəkdən, qızıldan və gümüşdən hazırlanmış əl işləri qoyulmuşdu. Sərgi zalına girən səfir biranlıq özünü itirdi və sərginin giriş tərəfindən alqış səsləri eşidildi. Gələn alqış səslərinə sarı dönən səfir arvadını alçaq stul üstündə, masa arxasında əyləşdiyini gördü. Masanın üstündə Kaisi dövrünün 10-15 ədəd rəngarəng çini fincanı və isti su ilə doldurulmuş bir neçə məşhur qum çaydanı düzülmüşdü. Suyun içinə isə 12 çimdik Ulişandan gətirilən çay atılmışdı. Fincanların qeyri-adi naxışları və qədim içkinin rəngi bir-birini elə gözəl tamamlayırdı ki, istər-istəməz bu möhtəşəm səhnədən adamın gözü qamaşırdı. Ətirli çayın iyi mülayim küləklə hər kəsin ruhunu oxşamağa kifayət edirdi. Masanın ətrafına sərgidə gəzişməkdən yorulmuş çoxlu sayda insanlar toplanmışdı. Çay sanki sehrli həyat suyu idi. Sərgi bağlandıqdan və pullar yığıldıqdan sonra məlum oldu ki, Szen xanım hamıdan çox pul toplayıb.

Fərqli mədəniyyətləri öyrənmək və müqayisə etmək məqsədilə araşdırdıq və öyrəndik ki, çinlilər də yeməkdən əvvəl və sonra çay içməyə üstünlük verirlər. Göründüyü kimi, çay bir çox Şərq xalqlarının mətbəx mədəniyyətinin tərkib hissəsidir. Çay həm də qiymətli hədiyyə, ehtiram əlaməti hesab edilir. Azərbaycanda da ən əziz qonaq üçün milli şirniyyatlarla zəngin çay süfrəsinin açılması səmimiyyəti, ehtiramı ifadə edir və qədim ənənəmiz bu gün də yaşadılır.

Türkay SƏFƏRZADƏ
Naxçıvan Kulinariya Mərkəzinin direktoru

Naxçıvanda ilk dəfə olaraq *“Trio”* intellektual oyunu keçirilib

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri yanında Gənclər Fondunun təşkilatçılığı ilə ilk dəfə olaraq muxtar respublikada “Trio” intellektual oyunu keçirilib. Burada məqsəd gənclərdə intellektual oyunlara marağı artırmaqdır.

8 komandanın mübarizə apardığı və üç raunddan ibarət olan oyunda hər raund bir milli, bir xarici və bir musiqili mövzuda olmaqla, ümumilikdə, 27 sual səsləndirilib. İştirakçılar komanda şəklində hər bir sualı 1 dəqiqə ərzində müzakirə edib, cavabı yazılı formada aparıcıya təqdim ediblər.

Yekunda “Turan” komandası qalib adını qazanıb. Digər iki pillədə isə “Nuh” və “Xəzər” komandaları qərarlaşıb.

Qaliblərə və oyunda fəal iştirak edən komandalara Gənclər və İdman Nazirliyinin diplom və fəxri fərmanları təqdim olunub.

İdman

Şəhər birinciliyinə yekun vurulub

31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü münasibətilə yeniyetmələr (2005-2007-ci illər) arasında sərbəst güləş üzrə Naxçıvan şəhər birinciliyi keçirilib.

Birincilikdə 10 çəki dərəcəsi üzrə 50-yə yaxın idmançı mübarizə aparıb. Yarışın nəticəsinə əsasən Nicat Ocaqquliyev, Yəhya Paşayev, Tuncay Məmmədov, Ramal Kələşov, Ləzgi Xudadanlı, Fərid Rzayev, Süleyman Məmmədov, Əli Cəfərov, Allahverdi Bayram və Ayxan İsmayılov müvafiq olaraq 29, 32, 35, 38, 42, 46, 50, 58, 63 və 66 kiloqram çəki dərəcələrində birinci yerlərə layiq görülüblər.

Sonda hər çəki dərəcəsində yer tutan idmançılara Naxçıvan Şəhər Gənclər və İdman İdarəsinin diplomları təqdim edilib.

Boccia idman növü üzrə IV respublika turnirində həmyerlimizdən uğurlu nəticə

Boccia idman növü 1984-cü ildən paralimpiya oyunlarına daxil edilib və bu illər ərzində populyarlıq qazanaraq 50 ölkədə keçirilir.

Muxtar respublikamızda da bu idman növünə maraq günü-gündən artır. Hər il məhdud fiziki imkanlı şəxslər arasında keçirilən yarışlar onların idmana kütləvi cəlbinə şərait yaradır. Naxçıvan Muxtar Respublikası Paralimpiya Federasiyası mütəmadi olaraq müxtəlif idman növləri üzrə yarışlar keçirir və respublika səviyyəli yarışlarda muxtar respublikamızı təmsil edən sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin iştirakını təmin edir.

Azərbaycan Respublikası Milli Paralimpiya Komitəsinin təşkilatçılığı ilə Bakı şəhərində boccia idman növü üzrə IV respublika turniri keçirilib. Turnirdə muxtar respublikamızı məhdud fiziki imkanlı Qafqaz Hüseynov təmsil edib. Yarışda həmyerlimiz III yerə layiq görülüb.

İdmançımıza Azərbaycan Respublikası Milli Paralimpiya Komitəsinin diplomu və hədiyyəsi təqdim edilib.

✍ Ceyhun MƏMMƏDOV

Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 18 dekabr 2017-ci il tarixə taxıl səpininin gedişinə dair operativ məlumat

hektarla

S/№	Şəhər və rayonlar	Səpilən sahə	o cümlədən	
			buğda	arpa
1.	Şərur rayonu	5109,0	4716,0	393,0
2.	Babək rayonu	10206,0	7162,0	3044,0
3.	Ordubad rayonu	1564,0	742,0	822,0
4.	Culfa rayonu	5437,0	4374,0	1063,0
5.	Kəngərli rayonu	4594,0	2416,0	2178,0
6.	Şahbuz rayonu	1130,0	1078,0	52,0
7.	Sədərək rayonu	1978,0	1447,0	531,0
8.	Naxçıvan şəhəri	907,0	718,0	189,0
	Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə cəmi:	30925,0	22653,0	8272,0

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu kafedra müdiri vəzifəsini tutmaq üçün müsabiqə elan edir

1. Ali riyaziyyat və informatika kafedrasının müdiri – 1 yer, 1 ştat, riyaziyyat üzrə fəlsəfə doktoru, dosent.

Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin 9 mart 2011-ci il tarixli 400 saylı əmri ilə təsdiq edilmiş “Ali təhsil müəssisələrində kafedra müdiri, dekan və dekan müavini vəzifələrinin tutulması qaydaları”na əsasən müsabiqədə iştirak etmək üçün sənədlər bu elan qəzetdə dərc olunduğu gündən bir ay müddətinədək qəbul edilir. Sənədlər rektorun adına yazılmış ərizə ilə birlikdə aşağıdakı ünvana göndərilməlidir.

Ünvan: Naxçıvan şəhəri,
Heydər Əliyev prospekti 1,
Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu
Telefon: 545-32-02
Rektorluq

İtmişdir

Naxçıvan şəhəri, İdris Məmmədov küçəsi, döngə 3, ev 21-də yaşamış Əliyev Dağıstan Əmir oğlunun adına verilmiş 2540 inventar nömrəli texniki pasport itdiyindən etibarsız sayılır.

* * *

Babayeva Günel Bulud qızının adına olan sürücülük vəsiqəsi itdiyindən etibarsız sayılır.

ŞƏRQ qapısı

Baş redaktor: MEHRİBAN SULTANOVA

Ünvan: AZ-7000, Naxçıvan şəhəri, “Təbriz” küçəsi 1.

Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Səbuhi Həsənov

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tiraj: 1000. Sifariş № 1027